

Liceul tehnologic de Transport Razlog și sistemul de educație din Bulgaria

Prof. *Petrila Claudia Ana*

Liceul Teoretic *Bogdan Vodă* Hălăucești, Iași

ERASMUS+, deși pentru unii reprezintă un simplu cuvânt, pentru alții înseamnă o experiență de neuitat. Astfel, așa putea rezuma participarea la programul de formare *Students Actively Learning Entrepreneurial Skills* desfășurat în perioada 25-29 octombrie 2021, în Razlog, Bulgaria. Este o primă mobilitate alături de elevi și profesori din alte patru țări: Bulgaria- țara gazdă, Cehia, Turcia și Belgia.

Tema acestui program a fost *Economia Bulgariei și începătorii în agricultură*. Cele cinci schimburi de experiență planificate pentru o perioadă de doi ani contribuie la formarea profesională și personală a tuturor participanților, la dezvoltarea mentalității antreprenoriale, a creativității și gândirii critice în noi contexte culturale educaționale.

Activitățile din această primă mobilitate s-au desfășurat în mare parte la școala gazdă *Liceul Tehnologic de Transport* și au constat în participarea la ceremonia de bun venit, prezentarea tuturor participanților, realizarea turului școlii, prezentarea școlilor partenere, ateliere de lucru pe grupe mixte. Pe de altă parte, s-au realizat vizite culturale în Razlog, Bansko, Sofia și vizite de studiu la o păstrăvărie și o agropensiune din zonă.

Toate aceste activități au fost îndrăgite de elevi și implicarea în astfel de proiecte este extrem de benefică atât pentru elevi, profesori, cât și pentru comunitate, în general.

Liceul Profesional / Tehnologic de Transport Razlog

Este o școală bulgară de stat, situată în orașul Razlog. Se află într-o vale situată între trei munți (Pirin, Rila, Rodopi) din sud-vestul Bulgariei. Școala are capacitatea de a educa 500 de elevi, dar anul acesta sunt 250. Elevii au între 14 și 18 ani. Pe lângă elevii obișnuiți, sunt și elevi la frecvență redusă, care lucrează și studiază în același timp. Este o societate multiculturală și multi-religioasă. La școală există cluburi sportive, cluburi de limbi străine și cluburi de patrimoniu cultural.

Există, de asemenea, un consiliu al elevilor și un consiliu al părinților. Unii elevi provin din familii cu venituri mici și nivel scăzut de educație al părinților. O parte dintre elevi fac naveta zilnic cu autobuzul școlar. Se lucrează îndeaproape cu familiile elevilor, diferite organizații, ONG-uri și sectoarele de afaceri. Majoritatea elevilor sunt motivați, muncitori și participă la evenimente și competiții la nivel regional, național și internațional. Elevii din anul terminal fac practică în afara școlii în companii de afaceri. Absolvenții primesc al treilea nivel profesional din cele patru existente în Bulgaria. Ei își pot începe imediat munca sau își pot continua studiile în orice colegiu sau universitate din Bulgaria sau din străinătate. Unii dintre elevi intră pe piața muncii din străinătate, alții lucrează pentru companii străine în Bulgaria. De aceea, studiul disciplinelor ca limba engleză și rusă pentru profilul tehnic este foarte important pentru ei. În ultimul an, ei studiază limba engleza tehnică.

Principalele caracteristici ale sistemului de învățământ

Sistemul de educație se încadrează în tradiția europeană și este asemănător cu sistemul nostru de învățământ.

Sistemul de învățământ preșcolar și școlar din Bulgaria include grădinițe, școli, centre de sprijin pentru dezvoltarea personală și unități de servicii specializate și asigură educația conform standardelor educaționale de stat. Instituțiile din cadrul sistemului de învățământ preșcolar și școlar sunt persoane juridice.

Standardele învățământului de stat determină nivelurile necesare de pregătire generală și profesională. Acestea se referă la diferite componente ale mediului educațional, inclusiv conținuturi educaționale, manuale și auxiliare școlare, autorizarea și calificarea profesorilor, sistemul de evaluare, inspecția etc.

Standardul de stat pentru educația preșcolară este un set de cerințe legate de rezultatele învățării și definește:

- domeniile ale învățământului preșcolar;
- obiectivele educației preșcolare și conținuturile educaționale pe domenii ale învățământului preșcolar;
- cerințe privind rezultatele învățării pentru fiecare domeniu de învățământ preșcolar din grupele de vârstă respective.

Standardul de învățământ general de stat este un set de cerințe legate de rezultatele învățării pentru fiecare disciplină de studiu la finalul fiecărei etape a nivelului de învățământ respectiv. Acesta definește:

- obiectivele, conținuturile și trăsăturile specifice educației și pregătirii generale;
- disciplinele de învățământ general;
- cerințele privind rezultatele învățării pentru fiecare disciplină de studiu pentru dobândirea și pregătirea generală.

Standardul de învățământ de stat pentru pregătirea pentru un anumit profil este un set de cerințe privind rezultatele învățării pentru fiecare disciplină de studiu pentru profil la finalul studiilor medii. Acesta definește:

- obiectivele, conținuturile și caracteristicile specifice ale învățământului general și ale pregătirii pentru profil;

- disciplinele de studiu;
- modulele de formare obligatorii pentru fiecare disciplină de învățământ general de profil și cerințele privind rezultatele învățării pentru fiecare dintre acestea în legătură cu pregătirea pentru profil.

În Bulgaria, învățământul este laic și gratuit în școlile de stat și municipale. Dreptul la educație este implementat în conformitate cu principiile managementului transparent și predictibilitatea dezvoltării sistemului de învățământ. Cetățenii bulgari au dreptul la educație și își pot îmbunătăți în mod continuu educația și calificarea. Nu sunt permise restricții sau privilegii bazate pe rasă, naționalitate, sex, origine etnică sau socială, religie sau statut social. Copiii și elevii cu nevoi educaționale speciale și/sau cu boli cronice beneficiază de un învățământ integrat în grădinițe și în școli.

Se înființează și școli private care încep să concureze cu succes cu cele de stat.

Etapele sistemului educațional

Educația timpurie și îngrijirea copilului

Educația și îngrijirea copiilor preșcolari cu vârste cuprinse între 0 și 3 ani sunt gestionate de autoritățile locale și nu fac parte din responsabilitățile statului. Între 3 și 6/7 ani, aceasta devine parte a responsabilităților Ministerului Educației și Științei.

Grădinițele sunt instituții din cadrul sistemului de educație preșcolară și școlară pentru creșterea, educarea și socializarea copiilor de la vârsta de 3 ani până la 7 ani (intrarea în clasa I), în conformitate cu standardul de educație preșcolară de stat. Copiii în vârstă de 2 ani pot, de asemenea, să intre în grădiniță în conformitate cu condițiile și normele *Legii privind învățământul preșcolar și școlar*.

Grădinițele sunt municipale sau private. Grădinițele publice pot fi deschise în mod excepțional de Ministerul Apărării sau pe baza unui tratat internațional. Grădinițele pentru Ministerul Apărării au ca scop creșterea, educarea și socializarea copiilor personalului militar și civil al ministerului.

Grădinița centrală este o grădiniță municipală, care este situată în cea mai apropiată așezare a municipiului sau a unei localități învecinate, unde sunt crescuți, educați și pot

socializa copiii din localitățile care nu au grădiniță sau o școală care asigură învățământul preșcolar obligatoriu.

Educația și instruirea copiilor în grădinițe este organizată și asigurată în conformitate cu *Standardul de stat privind educația preșcolară*. Pregătirea școlară este evaluată la finele etapei de educație preșcolară prin compararea rezultatelor învățării dobândite cu rezultatele învățării descrise în standarde. Se eliberează un certificat de pregătire școlară.

Învățământul preșcolar este inclus în *Cadrul Național al Calificărilor* din Republica Bulgaria, care a fost adoptat prin Decizia nr. 96/2002 a Consiliului de Miniștri. La acest nivel se regăsesc cunoștințe, abilități și competențe (autonomie și responsabilitate și competențe comunicative și sociale).

Educația școlară

Educația școlară este obligatorie de la vârsta de 7 ani sau de la vârsta de 6 ani, în funcție de evaluarea părinților, până la vârsta de 16 ani. Acesta prevede educația și dezvoltarea elevilor în funcție de nevoile individuale ale acestora și în conformitate cu cerințele și așteptările pentru succes în societatea civică.

Școala este o instituție din sistemul de învățământ preșcolar și școlar, care formează, educă și socializează elevii și asigură condițiile de absolvire a clasei și a etapei și/sau pentru dobândirea de studii. Așa cum se specifică în *Lege, privind cazurile de învățământ preșcolar și școlar*, școala asigură condițiile pentru dobândirea unei calificări profesionale. Școlile pot asigura educația preșcolară obligatorie în termenii și condițiile standardelor educaționale de stat pentru învățământul preșcolar și ale standardului educațional de stat pentru mediul fizic și furnizarea de informații și biblioteci în grădinițe, școli și centre de sprijin pentru dezvoltarea personală.

Școlile sunt de stat, municipale, private sau religioase. În funcție de tipul de pregătire, școlile sunt nespecializate și specializate.

În funcție de etapa sau nivelul de educație, școlile nespecializate sunt:

1. primare (clasele I – IV, inclusiv);
2. principală (I – VII, clase inclusiv);

3. școli (clasa a VIII-a - a XII-a, inclusiv);
4. unități (clasa I – X, inclusiv);
5. secundare (I – XII, clasă inclusiv).

Învățământ superior

Republica Bulgaria se numără, de asemenea, printre primele țări care au semnat, în 1999, la Bologna, *Declarația Comună* pentru spațiul european al învățământului superior. Guvernarea învățământului superior se realizează la nivel de stat și instituțional. Statul este responsabil pentru elaborarea și implementarea unei politici naționale pe termen lung și pentru stabilirea condițiilor care garantează autonomia academică a instituțiilor de învățământ superior, calitatea educației și asigurarea condițiilor adecvate pentru desfășurarea cercetării științifice. Managementul instituțional se realizează în conformitate cu drepturile pentru autonomia academică a instituțiilor de învățământ superior, dar statul contribuie la dezvoltarea guvernării instituționale moderne prin distribuirea resurselor.

Există cincizeci și unu de instituții de învățământ superior în Bulgaria care oferă diplome de licență. Studenții care dețin diploma de învățământ secundar/învățământ secundar de specialitate sunt eligibili pentru a aplica pentru învățământul superior în Bulgaria. Anul universitar, pentru majoritatea universităților bulgare, începe în jurul datei de 1 octombrie și constă în semestre de toamnă și primăvară. Anul universitar acoperă până la 30 de săptămâni. Durata cursurilor este de 75 de minute sau pentru două perioade de 45 de minute, cu o pauză de 15 minute între ele. Limba oficială de predare este bulgara. La nivel universitar, predarea se desfășoară în limba engleză la *Universitatea americană din Bulgaria*, iar în germană, franceză și engleză în unele programe din universitățile tehnice.

Bulgaria depune eforturi active în vederea creării unui mediu favorabil pentru modernizarea învățământului superior, în conformitate cu nevoile societății și ale mediului de afaceri. Bunele practici sunt studiate și multiplicare. Sunt studiate posibilitățile de introducere a unor noi modele, care sunt legate de aplicarea unor abordări

moderne pentru guvernare instituțională care să conducă la o mai bună gestionare financiară.

Rezumat

Acest articol a fost realizat în urma participării la programul de formare *Students Actively Learning Entrepreneurial Skills* desfășurat în perioada 25-29 octombrie 2021, în Razlog, Bulgaria. Este o primă mobilitate alături de elevi și profesori din alte patru țări: Bulgaria- țara gazdă, Cehia, Turcia și Belgia.

Activitățile din această primă mobilitate s-au desfășurat în mare parte la școala gazdă *Liceul Tehnologic de Transport* și au constat în participarea la ceremonia de bun venit, prezentarea tuturor participanților, realizarea turului școlii, prezentarea școlilor partenere, ateliere de lucru pe grupe mixte. Pe de altă parte, s-au realizat vizite culturale în Razlog, Bansko, Sofia și vizite de studiu la o păstrăvărie și o agropensiune din zonă. Toate aceste activități au fost îndrăgite de elevi și implicarea în astfel de proiecte este extrem de benefică atât pentru elevi, profesori, cât și pentru comunitate, în general.

Prezentul material include, de asemenea, informații despre *Liceul Tehnologic de Transport* din Razlog, Bulgaria și prezintă sistemul de educație din Bulgaria.